



PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
1. Eisen en regels binnen de gastouderopvang	4
2. Emotionele veiligheid	
2.1 Gastouder-kind interactie	6
2.2 Het opvangadres	6
2.3 Activiteiten	7
3. Persoonlijke en sociale ontwikkeling	8
3.1 Gastouder-kind interactie	10
3.2 Het opvangadres	10
3.3 Activiteiten	10
4. Normen, waarden en cultuur	12
4.1 Gastouder-kind interactie	12
4.2 Het opvangadres	13
4.3 Activiteiten	13
5. Het zorgen voor kinderen	14
5.1 Veiligheid	14
5.2 Gezondheid	15
5.3 Hygiëne	16
5.4 Voedingsaangelegenheden	16
5.5 Fysieke omgeving	18
5.6 Chronisch zieke en gehandicapte kinderen	18
6. Dienstverlening ouders	19
6.1 Opvang aanbod	19
6.2 Samenwerking met de ouders	20
7. Algemene zaken	21

INLEIDING

Doel van het pedagogisch beleidsplan

Dit is het pedagogisch beleidsplan van Via Viep gastouderopvang, onderdeel van Stichting ViaViep Welzijn. In dit pedagogisch beleidsplan is het pedagogisch handelen van de gastouders die gekoppeld zijn aan het gastouderbureau omschreven. Het doel van dit pedagogisch beleidsplan is het kunnen uitleggen en verantwoorden van het pedagogisch handelen aan derden, waaronder ouders, nieuwe gastouders, stagiaires of ander geïnteresseerde organisaties. Maar het pedagogisch beleid is natuurlijk ook, en vooral, voor onze eigen gastouders. Jaarlijkse gesprekken met gastouders en de oudercommissie over het pedagogisch beleid zorgen voor een kritische blik op het eigen handelen. Door het pedagogisch beleidsplan als leidraad te gebruiken bij afspraken die gemaakt worden tussen gastouder en ouders, kan een continuïteit in de opvang bereikt worden. Het GOB kan door dit pedagogisch beleidsplan de kwaliteit van gastouderopvang bewaken. Verder dwingt het pedagogisch beleidsplan tot nadenken en dient het een ondersteuning te zijn bij deze kleinschalige vorm van kinderopvang.

Visie van het GOB

Het GOB gaat ervan uit dat zowel de aangeboren aanleg van een kind als de opvoedings-omgeving, invloed hebben op elkaar. Dit bepaalt de richting waarin een kind zich ontwikkelt. De omgeving bestaat onder meer uit het gezin, de gastouder, de woonomgeving, de school en de vriendjes. Gastouders leveren een wezenlijke bijdrage aan de ontwikkeling, afhankelijk van het aantal uren dat het kind in het gastoudergezin doorbrengt. Een veilige en vertrouwde omgeving is de basis voor een goede ontwikkeling van een kind. Gastouders zorgen voor warmte en geborgenheid. Ook geven zij de kinderen volop de gelegenheid om zich te kunnen ontplooiën. De gastouder heeft persoonlijke aandacht voor het kind als individu. Om een kind voldoende ondersteuning te kunnen bieden als gastouder, is het van belang tijdens het pedagogisch handelen rekening te houden met de vier opvoedingsdoelen welke omschreven zijn door professor J.M.A. Riksen-Walraven. Deze worden hieronder uitgelegd.



De vier opvoedingsdoelen

1. Emotionele Veiligheid:

- Een kind moet 'emotionele veiligheid' ervaren tijdens de opvang. De omgeving moet een veilige basis zijn, een 'thuis' waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn.

2. Persoonlijke Ontwikkeling:

- Een kind moet de gelegenheid krijgen tot het ontwikkelen van 'persoonlijke competenties'. De opvangomgeving moet er aan bijdragen dat de kwaliteiten van het individuele kind tot hun recht kunnen komen.

3. Sociale Ontwikkeling:

- Een kind moet de gelegenheid krijgen tot het ontwikkelen van 'sociale competenties'. De opvangomgeving moet er aan bijdragen dat het kind zich kan ontwikkelen in relatie tot anderen.

4. Eigen maken van Normen, Waarden en Cultuur:

- Een kind moet tijdens de opvang voorgeleefd, aangeleerd en uitgelegd krijgen hoe de wereld in elkaar zit. De opvangomgeving moet er aan bijdragen dat het kind zijn weg leert te vinden in het sociale en maatschappelijk verkeer en opgroeit tot een sociaal medeburger. Nader te noemen 'normen en waarden en cultuur'.

Samengevat vloeien uit deze vier doelen een aantal basisregels voort:

1. Een kind moet zich veilig voelen in het gastgezin.
2. De gastouder toont respect en waardering voor de individualiteit van het kind.
3. De gastouder draagt bij aan de ontwikkeling van het kind op alle gebieden.
4. De gastouder besteedt aandacht aan normen, waarden en het respecteren van anderen.
5. De gastouder is verantwoordelijk voor de hygiëne en veiligheid, binnen en buitenshuis.

1. EISEN EN REGELS BINNEN DE GASTOUDEROPVANG

De gastouder kan zowel in haar eigen huis kinderen opvangen of bij de vraagouders thuis. In de meeste gevallen zal de gastouder in haar eigen huis opvangen. De GGD controleert het opvangadres en in beide gevallen moet er voldaan worden aan de criteria die de GGD stelt. De locatie moet voldoen aan onderstaande eisen:

- Wettelijke regeling voor het aantal op te vangen kinderen volgen.
- Er is een aparte slaapruijnte voor kinderen jonger dan 1,5 jaar.
- Er is voldoende speelruimte binnen en buiten.
- Er is een risico inventarisatie veiligheid en gezondheid uitgevoerd.
- Bij opvang van vier of meer kinderen is een achterwacht beschikbaar.
- De locatie is altijd en volledig rookvrij op de plekken waar kinderen opgevangen worden.
- De locatie is voorzien van voldoende en functionerende rookmelders.
- Er vinden bezoeken en evaluaties door medewerkers van het GOB plaats.
- De gastouder is op locatie in het bezit van een ongevallenregistratie en Meldcode Huiselijk Geweld, Kindermishandeling & Grensoverschrijdend Gedrag.

Hieronder zullen de gestelde eisen verder uitgelegd worden:

Wettelijke regeling aantal op te vangen kinderen

Het aantal kinderen dat gelijktijdig opgevangen mag worden, is afhankelijk van de leeftijd van de kinderen. Kinderen van de gastouder tot 10 jaar tellen hierin mee. Vriendjes die tijdens de opvang aanwezig zijn, tellen ook mee.

- Maximum aantal kinderen is zes in de leeftijd van 0 tot 13 jaar (inclusief eigen kinderen tot 10 jaar).
- Vijf kinderen wanneer zij jonger zijn dan 4 jaar (inclusief eigen kinderen tot 4 jaar).
- Vier kinderen van 0 tot 1 jaar oud, waarvan een maximum twee van 0 jaar (inclusief eigen kinderen).

Aparte slaapruijnte voor kinderen jonger dan 1,5 jaar

Voor kinderen jonger dan 1,5 jaar moet een aparte slaapruijnte zijn ingericht. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van bedjes in de slaapkamer van de gastouder zelf of zijn/haar kinderen. Deze ruimte moet wel afgestemd zijn op het aantal kinderen dat daar slaapt.

Voldoende speelruimte binnen en buiten

De opvanglocatie moet voor alle kinderen voldoende speelruimte bieden, zowel binnen als buiten. De hoeveelheid ruimte hangt af van het aantal en de leeftijd van de kinderen die tegelijk opgevangen wordt. Hierbij moet uiteraard ook rekening gehouden worden met eigen kinderen.

Risico inventarisatie veiligheid en gezondheid

Iedere gastouder is verplicht elk jaar een risico inventarisatie in te vullen samen met een bemiddelingsmedewerker van het GOB. Het GOB heeft meer informatie over de eisen die gelden binnen de risico inventarisatie. Op het moment dat de opvanglocatie wordt aangemeld bij de gemeente mag deze inventarisatie maximaal één jaar oud zijn. Hij moet betrekking hebben op de locatie waar de kinderen opgevangen worden en uitgaan van de leeftijd en het aantal kinderen dat wordt opgevangen. De gastouder moet de risico inventarisatie kennen en handelen volgens de afspraken uit het plan van aanpak dat samen met het GOB is opgesteld. Wanneer de opvang plaatsvindt in het huis van de gastouder moet de gastouder de huisgenoten van 18 jaar en ouder informeren over de risico's en de daarbij behorende maatregelen uit het plan van aanpak. Elk jaar staat er één onderwerp vanuit de risico inventarisatie vast die extra ruime aandacht krijgt.

Achterwacht bij vier of meer kinderen

Wanneer er vier of meer kinderen tegelijk opgevangen worden, inclusief eigen kinderen, moet een achterwacht beschikbaar zijn. Deze achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden en kan binnen vijftien minuten aanwezig zijn op de opvanglocatie. De achterwacht moet 18 jaar of ouder zijn, maar heeft geen diploma of VOG nodig. De gastouder moet bij de inspectie kunnen aantonen wie de achterwacht is. Er mogen hiervoor meerdere personen aangewezen worden. Voor allen geldt dat ze telefonisch bereikbaar zijn en binnen vijftien minuten aanwezig kunnen zijn.

Opvanglocatie is altijd en volledig rookvrij

De locatie waar kinderen opgevangen worden is altijd en volledig rookvrij. Vindt de opvang plaats in een woonhuis, dan moet de hele woning rookvrij zijn. Dit geldt ook als kinderen opgevangen worden in hun ouderlijk huis. Als de opvang plaats vindt in een apart gebouw naast het woonhuis, dan moet dat gebouw altijd en volledig rookvrij zijn.

Er zijn voldoende en goed functionerende rookmelders

Voor een optimale veiligheid zijn voldoende en werkende rookmelders verplicht in de opvanglocatie. De gastouder mag zelf bepalen waar de rookmelders worden geplaatst; per verdieping in de hal, gang of het trappgat. Dit geldt ook als de opvang in de woning van de ouders plaatsvindt. De plaats van de rookmelders kan eventueel in overleg met het GOB bepaald worden.

Bezoeken en evaluaties

Het GOB bezoekt de gastouders minimaal 1 x per jaar voor een evaluatiebezoek waarin het handelen van de gastouder in al zijn facetten aan de orde komt. Dit wordt vastgelegd in een evaluatieverslag. Tijdens dit bezoek wordt ook aandacht besteedt aan het pedagogisch handelen van de gastouder. Daarnaast wordt er jaarlijks een risico inventarisatie uitgevoerd. Tevens kan er aanleiding zijn tot een tussentijds bezoek; dat kan allerlei redenen hebben. Bijvoorbeeld als de gastouder erom vraagt of als de opvangsituatie bij de gastouder extra begeleid moet worden.

Ongevallenregistratie en meldcode

Het is onvermijdelijk dat kinderen zich soms bezeeren. De gastouder is verplicht alle ongevallen te registreren. De ongevallenregistratie moet inzichtelijk zijn voor de GGD inspecteur. Bij de overeenkomst tussen de gastouder en vraagouder is een registratieformulier toegevoegd.

Per ongeval wordt het volgende bijgehouden:

- de aard en de plaats van het ongeval;
- de leeftijd van het kind;
- de datum van het ongeval;
- een overzicht van maatregelen die u treft om herhaling te voorkomen.

Op het opvangadres is de Meldcode van het GOB aanwezig. De gastouder kent dit protocol en handelt er aantoonbaar naar.



2. EMOTIONELE VEILIGHEID

Een kind moet 'emotionele veiligheid' ervaren tijdens de opvang. Ieder kind reageert op zijn eigen wijze en de gastouder zal hier rekening mee houden. Het bieden van een veilig opvoedingsklimaat waarbinnen kinderen zich thuis voelen, zich kunnen ontwikkelen tot evenwichtige mensen, met respect voor zichzelf en anderen. Zij geeft het kind vertrouwen in eigen kunnen, brengt het kind sociale vaardigheden bij en zal de creatieve ontwikkeling en beslissingen nemen stimuleren. Emotionele veiligheid bieden is dan ook de basis van de opvang.

2.1 Gastouder-kind interactie

De gastouder biedt veiligheid en vertrouwen aan een kind. Dit gebeurt op verschillende manieren. De gastouder neemt de tijd om zich aan het kind te hechten. Zo bouwt zij een band op met het kind. De gastouder zal het kind aandacht geven en proberen om zijn vertrouwen te winnen. Dit kan op verschillende manieren; door op gelijke hoogte met het kind te praten of te spelen. Door bijv. op je hurken bij een kind te gaan zitten, of samen aan tafel te gaan zitten. De gastouder blijft bij het kind in de buurt zodat een kind weet dat de gastouder altijd aanspreekbaar is voor hem. De gastouder zorgt ervoor dat ze dicht bij het kind is als ze met hem communiceert en zal het kind troosten of op schoot nemen als een kind verdrietig is. Op deze manier probeert ze het kind gerust te stellen en aan het kind te laten zien dat ze er voor hem is. De gastouder draagt zorg voor de emotionele veiligheid van het kind, in de geborgenheid van het gezin. Het kind verwerft een eigen plekje in het gezin.

De gastouder speelt in op elke uiting van blijdschap, woede, verdriet, angst, teruggetrokkenheid, nieuwsgierigheid en eigenwijsheid, met respect voor het individuele kind.

De gastouder toont interesse in de kinderen. Ze luistert als het kind wat vertelt en stelt vragen. Ze leert de kinderen dat ze bijv. soms op hun beurt moeten wachten, en als ze bijv. buiten spelen, dat ze dan moeten wachten op een fietsje.

Ze zal haar aandacht over alle kinderen verdelen, daarbij in acht nemend dat ieder kind een andere aanpak nodig heeft. Het ene kind is gebaat bij duidelijkheid en structuur, de ander heeft een rustige benadering nodig. De gastouder zal ieder kind benaderen op een manier die bij het kind past en afhankelijk van de situatie waarin het kind zich bevindt. Daarbij wil de gastouder ervoor zorgen dat elk kind zijn plekje kan vinden in het gezin.

Een gastouder wil het kind ondersteunen in de problemen die het kind tegen kan komen. Dit kan door woorden te geven aan de gevoelens en emoties die het kind heeft. De gastouder zal eerst het kind stimuleren om zelf een oplossing te zoeken. Dit door er samen over te praten. Lukt dit niet, dan zal de gastouder het samen met het kind oplossen of voordoen hoe het wel moet, zodat het kind het later na kan doen.

Het is belangrijk dat een kind leert om te delen met andere kinderen. Daarbij wil de gastouder de kinderen ook leren om weerbaar te zijn. Dit doet ze door de situaties die voorvallen uit te leggen, en daarna samen te bekijken hoe ze die oplossen. Daarbij wordt uitgelegd hoe en waarom bepaalde dingen zo gebeuren. Bij vriendschap met andere kinderen moet er gelegenheid zijn voor conflicten onderling, de gastouder zal hierin sturen wanneer dat nodig is.

Aan een kind moet de gelegenheid geboden worden om met vriendjes of vriendinnetjes te spelen, altijd in overleg met de ouders.

De fantasie van elk kind is anders, soms moet dit extra ontwikkeld worden. Dan biedt de gastouder de gelegenheid aan het gastkind te spelen in de vorm van rollenspel, verkleedkleden en schminkdoos maar ook ander materiaal uit de volwassen wereld.

Het zorgen voor planten en dieren beperkt zich tot kleine taken voor het kind zoals water geven en het voeren van huisdieren, afhankelijk van de leeftijd van het kind. Met een bezoekje aan een kinderboerderij in de buurt of een wandeling in het bos en door te wijzen op de verschillende dieren en de producten uit het bos, leert het kind spelenderwijs de natuur kennen.

2.2 Het opvangadres

De ruimte is zodanig ingedeeld dat de gastouder het overzicht kan houden op wat de kinderen aan het doen zijn. Ook is het belangrijk dat het overzichtelijk is voor de kinderen. Deze overzichtelijkheid wordt gecreëerd door plekjes in huis waar kinderen rustig en ongestoord kunnen spelen. Het meubilair en materiaal zijn geschikt voor kinderen.

Als er meer kinderen komen op het opvangadres kunnen kinderen elkaar goed leren kennen en zich vertrouwd bij elkaar gaan voelen. De gastouder zorgt ervoor dat een kind zich veilig voelt bij haar in huis of bij haar in het eigen huis van de kinderen.

De gastouder zal de kinderen stimuleren met elkaar te spelen. Ze kan dit samen spelen begeleiden door zelf mee te spelen, of door zelf het spel op te zetten en de kinderen erbij te roepen. Ze probeert de kinderen te stimuleren zelf te gaan spelen, maar zal ook spelmogelijkheden inbrengen om de kinderen tot spel te brengen. Zij vindt het belangrijk dat kinderen samen of naast elkaar spelen, want kinderen leren erg veel van elkaar. Zij zal bemiddelen in situaties waarin kinderen het niet met elkaar eens zijn, en hun zelfstandigheid stimuleren door het hen zelf op te laten lossen. Lukt dit niet dan zal zij hen helpen door voorstellen te doen hoe het wel opgelost kan worden.

2.3 Activiteiten

De gastouder brengt structuur aan in het dagritme, stelt regels en grenzen en biedt continuïteit.

Er zijn activiteiten die elke dag terugkeren op de vaste momenten; zoals eten en drinken, eventueel slapen en spelen. Een kind leert de dagelijkse terugkerende routines door het telkens opnieuw mee te maken en weet dan ook wat er van hem verwacht wordt. Dit geeft duidelijkheid en dat biedt weer veiligheid. De gastouder stimuleert kinderen door positief gedrag te bevestigen. Zij corrigeert kinderen door ongewenst gedrag om te buigen in gewenst gedrag. Zij fungeert als voorbeeld; bewust of onbewust. Het is van belang dat de gastouder op de hoogte is van de verschillende ontwikkelingsfasen van een kind behorende bij een bepaalde leeftijd. Bijv.; een baby is niet in staat om speelgoed op te ruimen of een peuter ruimt speelgoed op onder begeleiding. Een kleuter kan (regelmatig) zelfstandig speelgoed opruimen.

De gastouder stimuleert zowel bewust als onbewust de ontwikkeling van kinderen. Kinderen mogen als ze dat kunnen hun eigen spelletjes kiezen. Lukt dit niet, dan zal de gastouder hem helpen om een spelletje of activiteit te kiezen. De gastouder stimuleert het kind naarmate het ouder wordt wel om eerst dat af te maken waar het mee bezig is, voor het wat anders gaat doen. Ze proberen de kinderen te leren om wat langer met het een of ander te spelen. Lukt het niet, dan zal de gastouder proberen om met wat hulp het kind toch te stimuleren het spel af te maken. Verder is het belangrijk dat de kinderen leren dat ze eerst opruimen waar ze mee gespeeld hebben, alvorens wat anders te gaan pakken. Ben je klaar met spelen, dan mag het spelletje weer waar het hoort. De gastouder wil de kinderen leren netjes met het materiaal om te gaan. Dus niet ermee gooien, kapot maken of erbovenop gaan staan.

Als kinderen het spelen moeilijk vinden, dan zal de gastouder het kind helpen door het eerst samen te doen. De gastouder zal de verschillende mogelijkheden van het materiaal laten zien, wat je ermee kan, en het samen met het kind doen. Zij zal dit blijven herhalen tot het kind het uiteindelijk zelf zal kunnen.

De gastouder zal bij teveel prikkels een rustpunt of een andere activiteit aanbieden of creëren.

3. PERSOONLIJKE EN SOCIALE ONTWIKKELING

De persoonlijkheid van een mens wordt gevormd door zijn karakter, temperament en de verschillende kwaliteiten (dingen die je goed kunt) die een mens bezit. Er is een voortdurende wisselwerking tussen een persoon en de situatie waarin hij of zij zich bevindt.

De groei van de persoonlijkheid gebeurt door rijping en door leren van alles om je heen. De persoonlijkheidsontwikkeling van een jong kind verloopt volgens verschillende fases. Deze fasen hebben een vaste volgorde en vinden ongeveer op dezelfde leeftijd plaats.

De eerste fase is de babytijd; die loopt van 0 tot ongeveer 1 jaar.

De tweede fase is de peutertijd; die loopt van ongeveer 1 jaar tot 3 jaar, en de peuters maken daarin een snelle ontwikkeling door. Ze krijgen een eigen persoonlijkheid en een eigen wil. Daardoor krijgen ze grip op de wereld om hen heen.

De volgende fase is de kleutertijd; deze loopt van 3 tot 6 jaar. In deze kleutertijd ontdekt een kind wat voor persoonlijkheid hij heeft. Hij ontwikkelt zich in vele opzichten, er ontstaat een persoonlijk geweten, en de normen en regels van de ouders worden eigen gemaakt.

De opvoedomgeving stelt kinderen in de gelegenheid om hun persoonlijke competentie te ontwikkelen. Het gaat om persoonlijke eigenschappen als veerkracht, impulscontrole, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit, motivatie, volharding, creativiteit en cognitieve en taalvaardigheden. Hierdoor zijn kinderen in staat om allerlei problemen goed aan te pakken en zich goed aan te passen aan (veranderende) situaties. Verder is het belangrijk om gelegenheid te bieden voor het ontwikkelen van sociale competentie. De opvoedomgeving stelt kinderen in de gelegenheid om hun sociale competentie te ontwikkelen. Het gaat om een scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals het zich inleven in een ander, communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

6 tot 12 jaar; In deze periode neemt de autonomie verder toe. Dit uit zich ook in het snel toenemend vermogen van het kind om voor zichzelf te zorgen (zichzelf wassen en aan- en uitkleden, eten). Verder begint het vermogen tot andermans perspectief te leren zien zich te ontwikkelen. Tot slot wordt het kind in deze periode geconfronteerd met de maatschappelijke eis om te leren lezen, schrijven en rekenen. Naast de schoolse vaardigheden (lezen, schrijven, rekenen), is ook het vermogen om wederkerige relaties op te bouwen met vriendjes/ vriendinnetjes en het geaccepteerd worden door de groep een belangrijke ontwikkelingsstaak in deze periode. In de omgang met leeftijdgenoten moet het kind leren zijn egocentrische houding steeds meer te laten varen.

Tussen 6 en 9 jaar; Op deze leeftijd worden vriendschappen steeds belangrijker. Juist de omgang met leeftijdgenoten en gedragscodes in de groep zijn bepalend voor het gedrag. Kinderen willen erbij horen en door leeftijdgenootjes geaccepteerd worden. Daarnaast zijn ze vooral bezig om zichzelf te leren kennen. Daarbij vergelijkt het kind zich vooral met anderen. Ze brengen nu in hun spel vaak een competitie-element in. Als kinderen in een groepje zitten ontstaat er een groepscultuur. Dit houdt in dat je als groep dingen normaal gaat vinden. Er zijn bepaalde meningen in de groep. Bijv.: de hele groep vindt ineens dat tekenen stom. Keerzijde van het bij de groep willen horen en de behoefte aan competitie is het risico op pesten. Als gastouder moet je alert zijn op dit soort processen en het met de kinderen bespreken. Speelt een kind voortdurend alleen, dan is het goed om gerichte activiteiten te organiseren waarbij kinderen onderling moeten samenwerken en waarbij de mogelijkheid bestaat vriendschappen te sluiten.

Tussen 10 en 12 jaar; Vriendschappen worden gesloten op basis van gemeenschappelijke interesses en worden nog belangrijker. Kinderen willen vooral geaccepteerd worden door de groep en passen zich dus aan aan de groepsnormen. Tegelijkertijd worden persoonlijke belangstellingen ontwikkeld en willen ze zichzelf ook profileren binnen de groep. Dat maakt het soms lastig voor kinderen. Kinderen tussen negen en twaalf jaar worden steeds zelfstandiger. Dit betekent dat je rol als gastouder kleiner wordt. Je bent minder sturend en meer op afstand aanwezig. De gastouder zorgt voor regels en grenzen.

Jonge kinderen willen veel ontdekken, zo ook het eigen lichaam. Om dit lichaamsbesef te bevorderen is het nodig dat de gastouder in samenspraak met de ouders daarop inspeelt



door bijv. de zindelijkheidstraining. Door zintuiglijke spelletjes met het kind te spelen leert hij/zij ruiken, voelen, proeven, horen en zien. Lichamelijk contact met het kind is uitermate belangrijk, knuffelen, stoeien en een aai over de bol stelt het kind op zijn gemak en versterkt de vertrouwensband tussen de gastouder en het kind.

Identiteitsbesef en zelfredzaamheid

Het kind zal binnen het gezin van de gastouder een eigen plekje moeten verwerven. De gastouder speelt hierop in door het bieden van een vertrouwde omgeving, ruimte en mogelijkheden om te ontdekken, te onderzoeken en om ervaringen en belevingen op te doen.

Het kind moet de gelegenheid krijgen zich op zijn eigen manier te ontwikkelen bij de gastouder. De gastouder zal zorgen voor herkenbare plekjes en speelgoed voor het kind: een eigen bedje, stoeltje, beker en knuffel.

Vragen over de verschillen in sekse en seksualiteit zal de gastouder niet uit de weg gaan. Zij zal eerlijk antwoord geven, afgestemd op de leeftijd en de aard van de vragen, niet meer dan dat.

Taalontwikkeling

Het GOB vindt het belangrijk dat de taalontwikkeling gestimuleerd wordt. Het gaat in vele gevallen om de opvang van kleine kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar die nog geen school bezoeken. De ontwikkeling bij deze kinderen gaat snel en in fasen. De gastouder zal op deze fasen inspelen en het kind stimuleren waar nodig en haar activiteiten hierop aanpassen. De gastouder zal openstaan voor de wensen van de ouders, mits deze binnen de mogelijkheden van de gastouder liggen. Men respecteert de meningen en mogelijkheden daarbij.

Taalstimulering

De gastouder kan het kind op vele manieren stimuleren bv. door taalspelletjes, voorlezen, zingen, taalgebruik en goed articuleren. Wanneer er in het gastgezin oudere kinderen aanwezig zijn, stimuleert dit enorm.

Gesproken taal

Bij gesproken taal spreekt het dialect ook een woordje mee. Zeker in het dorp, waar ons GOB gevestigd is, wordt veel dialect gesproken. Men mag dus van de gastouder verwachten dat zij dit verstaat en de opvattingen van de ouders m.b.t. het dialect respecteert, zij hoeft het dialect echter zelf niet te spreken. De gastouder spreekt rustig en op een normale toon met het kind, er wordt dus niet geschreeuwd om woorden kracht bij te zetten.

Allochtone kinderen

Allochtone kinderen zijn meestal tweetalig. Voor deze kinderen is het belangrijk dat hij/zij de gastouder verstaat. De gastouder kan de Nederlandse taal spreken, stimuleren. Duidelijk spreken, woordjes leren spreken, eventueel aangevuld met taalstimulering met behulp van taalspelletjes. Ook bij het aanbod van taalstimulering blijft het belangrijk goed naar het kind te kijken. Taalstimulering wordt enkel in spelvorm of tijdens het spelen aangeboden en wordt gestopt indien het kind aangeeft ruimte nodig te hebben voor verwerking.

Taalstimuleringspelletjes

- Het benoemen van voorwerpen
- Tellen
- Klanken of geluidsspelletjes
- Zingen
- Opzegversjes
- Voorlezen
- Poppenkast

Materiaal

Memory
Speelgoed
Kijk en prentenboeken (bibliotheek)
Muziekinstrumenten
Rijmpjes en gedichtjes leren
Kwartet spel
Voorleesboeken

3.1 Gastouder-kind interactie

Als eerste is het erg belangrijk dat een kind zich veilig en vertrouwd voelt bij de gastouder. De gastouder zal er alles aan doen om een kind een veilig plekje te bieden. Zodra dat zo is, kan een kind zijn persoonlijkheid verder ontwikkelen.

Er zijn een aantal persoonlijkheidskenmerken die voor de gastouder erg belangrijk zijn om te stimuleren bij kinderen.

De gastouder werkt op verschillende manieren aan het **zelfvertrouwen** en de **zelfstandigheid, zelfredzaamheid en assertiviteit** van een kind.

Dit doet de gastouder door:

- Het kind positief te benaderen en complimentjes te geven.
- Het kind aan te moedigen en de vrijheid geven om zelf 'problemen' op te lossen.
- Het kind te stimuleren zelf na te denken en oplossingen voor 'problemen' te zoeken.
- Het kind het gevoel te geven dat het zelf heel veel kan, daar vertrouwen in hebben; daardoor krijgt een kind vertrouwen in zichzelf.
- Het kind stimuleren voor zichzelf op te komen, door hem zelf na te laten denken over de situatie, en hem daarbij helpen door te vertellen wat je ziet.
- Het kind kleine taken en opdrachten te geven en hem/haar te helpen bij experimenten. Door het uitproberen van het eigen kunnen, wordt de zelfredzaamheid bevorderd.
- Het kind succeservaringen te laten beleven, door bijv. reacties van hem uit te lokken door het maken van grapjes of 'fouten'. Bijv. een voorwerp verkeerd benoemen, met als doel een reactie van het kind uit te lokken.

De gastouder werkt ook aan **het rekening houden met anderen, behulpzaamheid en zorgzaamheid** van een kind.

Dit doet de gastouder door:

- Kinderen te stimuleren elkaar te helpen.
- Kinderen complimenten te geven als ze goed meedoen, fijn samen spelen, andere kinderen helpen. Dit met als doel dit gedrag ook bij andere kinderen uit te lokken.
- Proberen kinderen zelf de conflicten op te laten lossen, door te benoemen wat je ziet, en te vragen hoe ze het op willen lossen. Of uiteindelijk de oplossing aandragen.
- Kinderen uit te leggen hoe andere kinderen zich kunnen voelen en wat de consequenties van bepaalde gedragingen kunnen zijn. Bijv. uitleggen dat slaan pijn doet bij de ander.
- Ingaan op reacties die kinderen aan elkaar geven. Bijv. onder het eten.

3.2 Het opvangadres

De gastouder moet binnen en buiten voldoende speelmogelijkheden hebben. De gastouder zal veel variatie aanbrenge in de bewegingsactiviteiten. Zij kan, in overleg met de ouders en indien noodzakelijk, de gelegenheid bieden aan het kind sporten te bezoeken.

De gastouder stimuleert de **zelfstandigheid en zelfredzaamheid** van de kinderen door:

- De ruimte zo in te richten dat de kinderen zelf materialen kunnen pakken uit de (lage) kasten.
- De kinderen zelf hun spelletjes te laten kiezen.
- De kinderen zelf naar het toilet te laten gaan als ze dit kunnen.
- De kinderen buiten te laten spelen.

3.3 Activiteiten

De gastouder organiseert op een dag verschillende activiteiten waaraan de kinderen mee kunnen doen, en waardoor een kind zijn persoonlijkheid verder kan ontwikkelen. De gastouder wil het kind graag leren om **goed te luisteren, creatief te zijn, nieuwsgierig en betrokken**, maar ook **zelfstandigheid** te stimuleren. Dit doet de gastouder door:

- Een kind activiteiten te laten doen die het leuk vindt, en waar hij zich in kan uiten. Bijv. verven, kleuren.

- Activiteiten aan te bieden die het kind nieuwsgierig maken en het kind de gelegenheid bieden zich creatief te uiten. Ook leert een kind daardoor de wereld om zich heen te ontdekken, en daardoor krijgt hij meer grip op zijn omgeving.
- Materialen aan te bieden die het kind zelf kan pakken en kan gebruiken om creatief bezig te zijn.
- Mee te spelen met de kinderen. Kinderen leren hierdoor hun spel uit te breiden, en op andere manieren te spelen.
- Kinderen eerst zelf dingen te laten proberen. Dit bevordert de zelfstandigheid en levert succeservaringen als het goed lukt.

Door veel te herhalen, maar ook nieuwe dingen uit te proberen, probeert de gastouder de kinderen te stimuleren om zelf oplossingen te zoeken. Om zelfstandig te worden, daarbij rekening houdend met andere kinderen.

De gastouder stimuleert de **grove motoriek** door:

- Fietsen
- Uitdagende spelletjes (klauteren, glijden, springen, het leren omgaan met gevaar)
- Dans en bewegingsspel

De gastouder stimuleert de **fijne motoriek** door:

- Mozaïek
- Kralen rijgen
- Kleuren
- Teken
- Vouwen
- Puzzelen enz.

Materiaal:

- Bewegingsmateriaal voor binnen en buiten; zoals bal, fiets en poppenwagen
- Constructiemateriaal; zoals lego, duplo en blokken
- Water en zand
- Klei

4. NORMEN, WAARDEN EN CULTUUR

Gastouderopvang speelt een belangrijke rol bij het bepalen en bewaken van de diverse onderdelen van de opvang bij de gastouder. Tijdens het intakegesprek, dat bij gastouder thuis plaatsvindt, zullen diverse onderwerpen aan de orde komen. Het bewaken vindt plaats door regelmatig contact met de gastouder en ouders te houden tijdens de evaluatiegesprekken.

In een samenleving als de onze met veel verschillende culturen is het belangrijk de waarden en normen van anderen te respecteren. Een kind moet de gelegenheid krijgen tot het ontwikkelen van sociale competentie. De opvangomgeving moet eraan bijdragen dat het kind zich kan ontwikkelen in de relatie tot anderen. De visie van ons GOB is er op gericht een koppeling tot stand te brengen waarbij alle betrokken partijen zich prettig voelen en men elkaar respecteert.

Zowel de ouders als de gastouder tonen respect en hebben begrip voor de inzichten en ideeën wat betreft de opvang en levenswijze van elkaar.

Iedere cultuur kent zijn eigen normen en waarden; opvattingen over wat goed of slecht is, zijn eigen overtuigingen, regels voor gedrag en ideeën over wat belangrijk is om na te streven.

Waarden zijn maatstaven waarmee we het gedrag van onszelf en anderen dat van anderen beoordelen. Met behulp van waarden beoordelen we of we iets goed of slecht vinden. Uit een waarde komen vaak meerdere normen voort. Normen zijn opvattingen over hoe mensen zich horen te gedragen. Het zijn regels voor gedrag van mensen.

Op jonge leeftijd kunnen kinderen al leren zich aan regels te houden. Vanaf het derde jaar krijgen de meeste kinderen besef wat goed of slecht is. Kinderen gaan hun eigen gedrag evalueren en zijn hier wel of niet tevreden over. Ze leren ook gevoelens als trots of schaamte kennen. Ze zijn blij als iets gelukt is, maar reageren met schaamte als ze per ongeluk iets kapot gemaakt hebben.

Bij de gastouder komt een kind in aanraking met verschillende aspecten van cultuur en de diversiteit van onze samenleving. Als een kind met meerdere kinderen is doen zich regelmatig leermomenten voor zoals bij pijn of verdriet of bij conflicten tussen kinderen onderling. Kinderen ervaren grenzen van goed of minder goed en leren dat iedereen anders is, maar wel gelijkwaardig.

Een opvangsituatie is 'goed' als de gastouder over de vereiste sociale vaardigheden beschikt die belangrijk zijn voor de omgang met kinderen. Als ze bewust en/of onbewust een opvoedkundige meerwaarde aan kan bieden en als ze zorgdraagt voor een veilige en schone omgeving. Daarnaast is de opvangsituatie 'goed' als het kind 'past' bij de gastouder en haar thuissituatie en andersom de gastouder 'past' bij het kind. De medewerkster van het GOB bepaalt in eerste instantie wie aan wie gekoppeld wordt. Daarnaast hebben ook ouders en gastouders invloed op de manier waarop de opvang plaats vindt.

4.1 Gastouder-kind interactie

Een gastouder mag werken vanuit haar eigen sociale en culturele normen en waarden in zoverre deze in overeenstemming zijn met die van de ouders (met het bemiddelen wordt hiermee rekening gehouden). Een gastouder kan soms in een situatie komen, dat ze zich moet aanpassen aan de sociale of culturele waarden en normen van de ouders, bijv. maaltijden, al of niet vegetarisch, bidden voor en na het eten, wel of niet aanraken van huisdieren. De gastouder zal hier over het algemeen toe bereid zijn, mits zij zichzelf geen geweld hoeft aan te doen en er principieel geen weerstand tegen heeft.

De gastouder vindt het belangrijk dat een kind zich veilig en vertrouwd bij haar voelt. Van daaruit kan je stimuleren dat een kind zich normen en waarden eigen maakt. De manier waarop een gastouder omgaat met een kind is per kind verschillend, elk kind is anders, maar ook afhankelijk van de situatie. Daarbij zijn er wel regels die voor iedereen gelden, maar het is afhankelijk van de situatie hoe daarmee omgegaan wordt. De gastouder probeert het kind wel uit te leggen waarom er bepaalde regels zijn en waarom een kind zich hier aan moet houden. Daarbij staat wederzijds respect en acceptatie voor elkaar voorop. De gastouder vervult een voorbeeldfunctie waardoor haar



normen en waarden op een natuurlijke manier worden overgebracht op de kinderen.

4.2 Het opvangadres

De gastouder is verantwoordelijk voor de opvoeding op het moment dat zij zorg draagt voor het kind. De gastouder zal de opvoeding op haar eigen wijze en naar haar goeddunken gestalte geven, veelal gesteund door ervaring, bijv. uit eigen jeugd, de opvoeding van eigen kinderen of uit een training die de deskundigheid van de opvang bevordert. Ook normen en waarden worden op deze wijze doorgegeven en de gastouder zal het kind wijzen op verantwoordelijkheden en taken.

De gastouder zal een groot deel van haar opvangtijden vullen met het stimuleren, corrigeren, belonen, begeleiden, steunen en troosten van het kind. Zij zal daarbij gebruik maken van taal en gebaren. Hier geldt ook; niet schreeuwen om woorden kracht bij te zetten. Zij corrigeert waar nodig. Een grote mond, vloeken of schelden zal zij niet tolereren. De gastouder geeft aan wanneer het kind met twee woorden moet spreken en wanneer u of jij gebruikt mag worden. Lichamelijk geweld mag een gastouder niet toepassen. Echter wanneer het gedrag van het kind ver beneden peil is, kan het voorkomen dat zij het kind apart neemt en hem/haar bestraffend toespreekt. De gastouder stimuleert het kind zich binnen de ruimte aan bepaalde regels en grenzen te houden. Ze wil de kinderen leren netjes om te gaan met materialen en meubilair. Dus ze wil het kind leren dat spelmateriaal gebruikt wordt om mee te spelen, dat dit heel gelaten wordt en opgeruimd als je er niet meer mee speelt. Na een bepaalde tijd van spelen wordt alles (samen) opgeruimd. Vriendschappen, samenspelen en de daarbij behorende conflicten en ruzies begeleidt de gastouder zo goed mogelijk. Het kind heeft recht op vreugde, verdriet en boosheid. De gastouder leert het kind op te komen voor zichzelf. Zij zal een klimaat scheppen om sociale vaardigheden te ontwikkelen. Het omgaan met verschillende culturen en achtergronden van groepen en de daarbij behorende opvoedingsvisies, rituelen en feesten (godsdienstige) zal een gastouder moeten respecteren. Het kind heeft recht op privacy maar ook op eigen identiteit.

4.3 Activiteiten

De gastouder organiseert verschillende activiteiten voor de kinderen. Daarbij kunnen de kinderen normen en waarden, maar ook cultuur ervaren. De activiteiten passen zoveel mogelijk bij de belevingswereld van de kinderen. De kinderen leren tijdens de activiteiten dat er regels zijn; zoals rekening houden met de ander, luisteren naar elkaar en op je beurt wachten. Kinderen kunnen tijdens de activiteiten leren van andere culturen. Ze leren dat er ook andere gebruiken zijn dan die ze thuis kennen. Activiteiten moeten in de eerste plaats plezierig zijn voor kinderen. Als dat zo is, dan komt het onderzoeken, ontdekken en ervaren vanzelf.

5. HET ZORGEN VOOR KINDEREN

Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de persoonlijke wensen van ouders ten aanzien van de opvoeding en verzorging van hun kind bij de gastouder. Echter wanneer het GOB van mening is dat de wensen van de ouders niet binnen de mogelijkheden van de gastouderopvang liggen worden grenzen gesteld door het GOB.

De gastouder is tijdens opvang verantwoordelijk voor de persoonlijke hygiëne en veiligheid van het kind. De gezondheid van het kind is een resultaat van aanleg en milieufactoren, die de gastouder slechts ten dele kan beïnvloeden. Wel kan van haar gevraagd worden bepaalde handelingen en gewoonten te verrichten met het oog op het voorkomen van bepaalde infecties, ziektes of besmettingen.

Wanneer de gastouder opvangt in haar eigen huis, zal haar huis voordat zij met de opvang start gecontroleerd worden op veiligheid en gezondheid, de zogenaamde Risico Inventarisatie (R.I.). Deze controle wordt ieder jaar herhaald en als er aanleiding is vaker, bijv. bij een verhuizing of verbouwing.

Verder is de gastouder verplicht voor de start van de opvang een Verklaring Omtrent het Gedrag in haar bezit te hebben evenals alle huisgenoten boven de 18 jaar.

De gastouder heeft, voordat de opvang plaats vindt, een EHBO cursus voor kinderen gevolgd en dit zal 1 x per 2 jaar herhaald moeten worden.

De GGD inspectie bij de gastouder thuis vindt ook plaats bij aanvang van de opvang. Bij een positief besluit van de gemeente zal de gastouder opgenomen worden in het Landelijk Register.

Bij het signaleren van de gastouder en/of ouder van kindermishandeling in welke vorm dan ook, zal elke melding bij het GOB serieus en met zorgvuldigheid worden behandeld. Het GOB zal de melder hulp bieden om de juiste stappen te ondernemen. De Meldcode is in het bezit van elke gastouder en voor de ouders is het bij het GOB verkrijgbaar. De Meldcode is voorzien van een stappenplan, een afwegingskader en een sociale kaart. De gastouders krijgen bij het intakegesprek de folder over kindermishandeling, het stappenplan en de sociale kaart overhandigd. De eigen kinderen van de gastouder mogen absoluut niet onder toezicht staan.

5.1 Veiligheid

Het GOB heeft een begeleidende, bewakende, adviserende en ondersteunende taak met betrekking tot de veiligheid in en om het huis. Het GOB controleert één keer per jaar in het huis van de gastouder op veiligheid, gezondheid en brandveiligheid door middel van een Risico Inventarisatie (R.I.). Vindt de opvang plaats bij de ouders dan wordt daar de R.I. uitgevoerd. Tevens checkt het GOB de houding van de gastouder; of zij open staat voor advies, suggesties of veranderingen, aangedragen door het GOB of de ouders.

Werkplan Veiligheid

Het kind ontwikkelt zich snel en explosief. Het ene kind is ondernemender dan het andere. De gastouder zal dan ook overal op voorbereid moeten zijn. Het is dus niet ondenkbaar dat je met de maatregelen achter de feiten aanholt. Het aanvoelen van en het inspelen op leeftijdsfasen is wenselijk. De gastouder dient een veilige leef- en/of woonomgeving aan te bieden.

Maatregelen m.b.t. een veilige omgeving

Binnen:

- Traphekjes en/of andere maatregelen
- Afdekplaatjes op stopcontacten
- Gevaarlijke stoffen buiten bereik van kinderen houden (hoog plaatsen)
- Giftige planten buiten bereik van kinderen houden
- Ramen en deuren goed vergrendelen
- Veilig speelgoed (CE keur)
- Speelgoed afgestemd op de leeftijd van de kinderen
- Veilig kinderbedje met dekens en geen dekbedje, voor kinderen tot 2 jaar

- Rookmelders
- Gehele huis rookvrij

Buiten:

- Vijver afdekken of omheinen
- Afsluitbaar tuinhekje en/of andere afdoende afsluiting
- Schrobputje afdekken
- Deugdelijk fietszitje of klimtoestellen
- Geen giftige planten in de tuin

Bij ongelukjes zal de gastouder maatregelen treffen, zoals de arts bellen. Alle gastouders zijn in het bezit van een EHBO diploma en volgen 1 x per twee jaar een herhalingscursus. Bij een ongeval met één van de oppaskinderen zal de gastouder een ongevallenregistratie invullen en dit afleveren bij het GOB. Bij calamiteiten schakelt zij haar achterwacht in. Het telefoonnummer van de huisarts en andere medische gegevens zal de gastouder altijd bij de hand hebben. De gastouder is, wanneer zij op het kind past, altijd aanwezig. Zij zal het huis niet verlaten zonder het kind, ook niet heel even of voor een boodschap.

5.2 Gezondheid

De gezondheid van kinderen staat bij het GOB Holten-Rijssen hoog in het vaandel. Bij de verzorging van kinderen hoort regelmaat, rust en reinheid. De gastouder zal zich in samen-spraak met de ouders houden aan het ritme dat bij het jonge kind hoort. Hierbij zal zij haar eigen regelmaat niet uit het oog verliezen. Op den duur, wanneer het kind ouder wordt, draait het volledig mee in het gezin van de gastouder. Het GOB controleert één keer per jaar het huis van de gastouder op veiligheid, gezondheid en brandveiligheid door middel van een Risico Inventarisatie.

Werkplan Gezondheid

Maaltijden

Wat betreft de maaltijden die zij verzorgt zal de gastouder zich aan vaste tijd en regels houden. Zij is ook matig met het aanbieden van tussendoortjes en traktaties maar zal minimaal één keer per dag fruit aanbieden. Dit wordt vastgelegd in de afsprakenlijst tijdens het koppelingsgesprek.

Bij de bereiding en het nuttigen van de maaltijden zal de hygiëne in acht genomen worden. Er wordt aan tafel gegeten. De handen worden gewassen voor het aan tafel gaan.

De gastouder zorgt voor een gevarieerd aanbod van voedsel en zal daarbij de schijf van vijf raadplegen. Zij zal ervoor zorgen dat het voedsel goed gekoeld wordt en de koelketen niet te lang onderbroken wordt. Zij zal verse producten gebruiken en voedsel over datum moet worden weggegooid. De gastouder houdt rekening met diëten en cultuurgebonden voedingsgewoonten.

De gastouder zal volgens voorschrift medicijnen toedienen, absoluut alleen in opdracht en in samenspraak met de ouders. Er zal een medicatieformulier worden ingevuld wanneer een kind voor een lange tijd medicijnen moet gebruiken. Wanneer het kind ziek is, is het de verantwoording van de ouders om het kind alsnog naar de gastouder te brengen. Het zal altijd in overleg gaan met de gastouder want zij vangt uiteindelijk het zieke kind op. Als dit voor langere tijd nodig blijkt en dit is voor de gastouder onmogelijk, dan schakelt zij het GOB in.

In de overeenkomst met de ouders en gastouder worden in Bijlage A de noodnummers vermeld die de gastouder kan bellen wanneer dit nodig is. De gastouder zal bij de verpleging van het zieke kind zorgen voor een schone omgeving en de persoonlijke hygiëne van haar zelf en van het kind.

Het kind kan ook op school ziek worden. Over de bereikbaarheid van ouders en de gastouder moeten afspraken gemaakt worden. Dit komt aan de orde tijdens het koppelingsgesprek en wordt vastgelegd in de afsprakenlijst.

Slapen geschiedt bij voorkeur in een goed geventileerde en rookvrije ruimte. In een eigen bedje en een aparte slaapkamer. De veiligheid van het bedje en de ruimte wordt geïnspecteerd en vastgelegd in de R.I.. Roken bij een baby onder de zes maanden kan



levensbedreigend zijn en wordt absoluut niet getolereerd door het GOB. Het huis van de gastouder moet dus rookvrij zijn.

5.3 Hygiëne

Hygiëne is een belangrijk onderdeel bij het verzorgen van kinderen en zal de gezondheid van de kinderen bevorderen, zie 5.2 Gezondheid. Het GOB controleert één keer per jaar in het huis van de gastouder op veiligheid, gezondheid en brandveiligheid door middel van een Risico Inventarisatie.

Werkplan Hygiëne

Bij de selectie van gastouders let het GOB op de persoonlijke verzorging. Het huis en de tuin van de gastouder moet schoon zijn en opgeruimd zijn. De ruimte waar de gastouder het gastkind zal gaan opvangen moet schoon zijn. Bijv. huiskamer, keuken en slaapkamer. Tijdens het intakegesprek let de bemiddelingsmedewerkster op deze aspecten. Zij zal de gastouder al in een vroeg stadium op de hoogte brengen van de noodzaak van deze bovenstaande punten. Er wordt gekeken naar;

- Slaapruimten gelucht, opgeruimd en schoon
- Schoon beddengoed
- Huiskamer opgeruimd en schoon en vloeren gezogen en/of gedweild
- Keuken opgeruimd en schoon, geen vuile vaat op het aanrecht
- Afvalcontainers leeg en schoon
- Kattenbakken, katten en hondenvoerbakken buiten bereik van kinderen

Dit is maar een kleine greep uit de vele aspecten waar op gelet wordt.

Bij allergieën en infecties moet de gastouder preventieve maatregelen treffen. Hierover is overleg tussen ouders en gastouders noodzakelijk en dit wordt vastgelegd in de afsprakenlijst.

Bij de persoonlijke hygiëne van het gastkind zal gelet worden op:

- Regelmatig baden
- Handen wassen na toiletbezoek en buiten spelen
- Handen wassen voor het aan tafel gaan
- Tandens poetsen na elke maaltijd
- Zindelijkheidsstraining in overleg met de vraagouder

Hierbij de opmerking dat de ouders er op toe zien dat het kind schoon naar de gastouder gaat.

Afval buiten bereik van kinderen houden i.v.m ziektekiemen.

De gastouder zal de cultuurgebonden gebruiken m.b.t. de hygiëne respecteren.

5.4 Voedingsaangelegenheden

Hoewel de maaltijden een aangelegenheid is van de ouders en de gastouder onderling speelt het GOB bij aanvang van de opvang een belangrijke informatieve rol. Het GOB adviseert de gastouder op het gebied van voeding, hygiëne en gezondheid. Er zal tijdens de koppeling gesproken worden over het voedingspatroon van het op te vangen kind. De hygiëne bij de bereiding van borstvoeding en flesvoeding speelt daarbij een belangrijke rol.

Werkplan Voedingsaangelegenheden

Baby's

De ouders hebben samen met de gastouder en het GOB tijdens het koppelingsgesprek afspraken vastgelegd over het geven van borst en/of flesvoeding. De gastouder moet op de hoogte zijn van de bereiding van borst en/of flesvoeding. Zij zal daarbij de regels in acht nemen die van toepassing zijn bij de voedingen.

Flesvoeding

De ouders stellen de gastouder op de hoogte van het merk flesvoeding dat zij gebruiken voor het kind. De ouders maken een schema voor de voedingen en het bereiding van de flesvoeding. Zij passen dit regelmatig aan. Zij leggen dit vast in een daarvoor bestemd overdrachtschriftje of voedingsschema. Er is

bij de gastouder voldoende voeding aanwezig en zij meldt vroegtijdig aan de ouders wanneer dit aangevuld moet worden. De gastouder zal ook bij de ouders aangeven wanneer zij een verandering waarneemt bij het kind m.b.t. de voedingen. Overleg is belangrijk in deze.

Borstvoeding

Wanneer de moeder borstvoeding geeft en kolft voor de voedingen tijdens de opvang, zal de gastouder op de hoogte moeten zijn van de bereidingswijze van borstvoeding.

Moedermelk warm je veilig en gemakkelijk op in de flessenwarmer. Opwarmen in de magnetron raden we af, tenzij je zeer zorgvuldig de instructies opvolgt voor het opwarmen van moedermelk in de magnetron. Wanneer de moedermelk in de diepvries bewaard is, wordt deze ruim van te voren in de koelkast op een apart plekje ontdooid. Geleidelijk op temperatuur brengen voor behoud van de beschermende stoffen. De moedermelk mag niet opnieuw in de diepvriezer. Gooi restjes weg. Zie verder www.borstvoeding.com voor de juiste en aanvullende informatie.

De ouders en de gastouder leggen dit vast in een daarvoor bestemd overdrachtschriftje of voedingsschema. Er is bij de gastouder voldoende voeding aanwezig en zij meldt vroegtijdig aan de ouders wanneer dit aangevuld moet worden. De gastouder zal ook bij de ouders aangeven wanneer zij een verandering waarneemt bij het kind m.b.t. de voedingen. Overleg is belangrijk in deze.

De ouders maken een voedingsschema en passen dit regelmatig aan.

Flesvoeding en hygiëne

Hygiëne is vooral in de eerste paar maanden van groot belang voor een baby. Flesvoeding klaarmaken en borstvoeding ontdooien en verwarmen dient dan ook met de nodige zorg omringd te worden. Een nieuwe fles en speen moeten de eerste maanden voor ieder gebruik uitgekookt te worden. Later kun je dat bijv. om de week doen. Ook het water voor het bereiden van flesvoeding dient gekookt te zijn geweest.

Algemene opmerkingen

Gebruik altijd etiketten en schrijf daarop op welke dag en wanneer het gekolfd is. Geef de oudste melk het eerst. Veel kinderen lusten de melk ook op kamer- of koelkasttemperatuur; moedermelk van 30° is voor bijna alle kinderen warm genoeg. Maak moedermelk niet warmer dan lichaamstemperatuur; op een hogere temperatuur gaan beschermende stoffen en vitamines verloren. Als je niet zeker weet of en hoeveel de baby zal drinken, warm dan eerst een klein beetje melk op, bijv. 50 cc of een halve voeding; zo voorkom je dat je onnodig melk moet weggooien.

Aanvullende voedingen naast flesvoeding

De ouders geven bij de gastouder aan wanneer de baby toe is aan een fruithapje en/of groentehapje. De ouders melden bij de gastouder wat en wanneer de baby dit krijgt en nemen dit op in het voedingsschema. De ouders kunnen dit verzorgen maar ook de gastouder kan het klaarmaken. Bij de bereiding van het fruit/groentehapje gelden de volgende regels;

- Zorg voor zorgvuldig gewassen handen
- Was het fruit/groente voor gebruik altijd zorgvuldig af en schil deze indien nodig
- Gebruik schoon bestek, servies en snijplank en was deze na gebruik goed af
- Wanneer het fruit/groente gekookt moet worden. doe dit dan niet te lang want anders vernietig je de vitamines. De voeding nooit te warm aan de baby geven, 30° is meer dan voldoende. Kijk op www.voedingscentrum.nl; daar staat veel waardevolle informatie over voeding voor kinderen van verschillende leeftijden; de brochures zijn te downloaden.

Lunch en avondeten

De ouders en de gastouder kunnen overeenkomen dat de kinderen de lunch en/of het avondeten bij de gastouder eten. Ook hiervoor geldt weer dat de ouders dit kunnen verzorgen of dat de gastouder dit doet. Hiervoor gelden de volgende regels;

- De gastouders zal de hygiëneregels toepassen die zij in haar eigen keuken hanteert bij het bereiden van de maaltijden.
- De gastouder zal met de kinderen aan tafel de maaltijd eten. Deze is normaal gedekt en er zal, als de kinderen dit kunnen, met mes en vork gegeten worden. Tafelmanieren worden gehanteerd.
- De maaltijden dienen gevarieerd te zijn, de gastouder kan de schijf van vijf raadplegen zodat de kinderen alle voedingswaarden binnen krijgen.

Voor alle maaltijden geldt dat de ouders en de gastouders alle afspraken vastleggen in de verslaglegging van het koppelingsgesprek. Tijdens de evaluatie na de proeftijd wordt alles nog eens besproken en wordt definitief vastgelegd wat er wordt gehanteerd. De ouders en de gastouder dienen zelf afspraken te maken over de vergoedingen; zij kunnen de vergoedingsregels van het GOB gebruiken.

5.5 Fysieke omgeving

De gastouder is vooraf aan de start van de opvang op de geschiktheid van haar huis gecontroleerd. Gekeken wordt of de ruimtes waar de kinderen verblijven en/of spelen wel aan de voorwaarden van de gastouderopvang voldoen. Het GOB controleert één keer per jaar in het huis van de gastouder op veiligheid, gezondheid en brandveiligheid door middel van een Risico Inventarisatie.

Werkplan fysieke omgeving

Het kind zal zich snel kunnen aanpassen aan de omgeving en de inrichting van het huis van de gastouder. Er dient zowel binnen als buiten voldoende ruimte zijn voor het kind om te spelen en zich te ontplooien, dus kindvriendelijk.

In een lichte en een prettig verwarmde ruimte, maar ook in een rustige omgeving gedijt het kind het best.

5.6 Chronisch zieke en gehandicapte kinderen

Via Viep gastouderopvang is in beginsel bereid kinderen die chronisch ziek of gehandicapt zijn te voorzien van een gepaste gastouder.

Indien er opvang gevraagd wordt in een gezin met een chronisch ziek of gehandicapt kind, zoekt het GOB een gastouder die ter zake kundig is en ervaring heeft met een dergelijke opvang.

Extra overleg en informatie over het gastkind is in dit geval van groot belang.

6. DIENSTVERLENING OUDERS

6.1 Opvang aanbod

Via Viep gastouderopvang staat borg voor:

- Diversiteit
- Toegankelijkheid
- Betrouwbaarheid
- Flexibiliteit

Bij de intake en voorlichtingsgesprekken met de gastouders en/of ouders wordt een beeld geschetst over de diverse mogelijkheden die het GOB te bieden heeft. Deze mogelijkheden zullen zoveel mogelijk aansluiten bij de wensen van de vraagouder. De gastouder die opvang zal gaan bieden heeft ook tijdens het intakegesprek te kennen gegeven wat binnen haar mogelijkheden ligt. Blijkt dit aan te sluiten bij de wens van de ouders dan kan er een koppelingsgesprek plaats vinden.

Werkplan opvang aanbod

Diversiteit

Het GOB biedt:

- Opvang voor kinderen van 0 tot 12 jaar
- Opvang flexibel en divers van aard
- Opvang mogelijk al vanaf een paar uur per week
- Opvang bij de gastouder thuis
- Opvang bij de ouders thuis
- Opvang, in de buurt van de ouders
- Opvang voor alle culturen
- Opvang voor gehandicapte kinderen
- Opvang in noodsituaties

Toegankelijkheid

- Het GOB stelt zich ten doel dat een ieder van haar diensten gebruik kan maken
- Alle kinderen hebben even veel recht om geplaatst te worden
- Tot nu toe heeft niemand voorrang; iedereen wordt met de meeste zorg geplaatst
- De gastouder moet duurzame opvang bieden

Betrouwbaarheid

- Zowel ouders als gastouders hebben recht op privacy
- Het GOB is voor de gastouders een achterwacht die hen steunt en begeleidt
- Het GOB behandelt alle gegevens vertrouwelijk

Flexibiliteit

Het GOB zal zorg dragen voor een grote mate aan flexibiliteit t.a.v.:

- Opvangtijden: 24 uur 7 dagen per week
- Opvangdagen: hele dagen, halve dagen, naschoolse opvang
- Vakantieopvang
- Vervanging ziekte

De gastouder heeft de ouders veel te bieden m.b.t.

- Opvoedingswensen
- Opvangdagen en tijden
- Halen en brengen van school, peuterspeelzaal, clubs en dergelijke
- Afwisselend bij de ouders of de gastouder thuis opvangen
- Er is veel mogelijk en alles is bespreekbaar

Via Viep gastouderopvang

Via Viep gastouderopvang is op verschillende manieren bereikbaar

Adres Holten Smidsbelt 6,7451 BL Holten.

Adres Rijssen Rozengarde 75a, 7461 DA Rijssen
Telefoonnummers 0548 - 36 27 55 of 06 - 51 98 57 71
Mail info@viavie.nl
Gastouderopvang ressorteert onder ViaVie Welzijn.

Thema ochtenden en/of avonden

Via Viep gastouderopvang organiseert eens per jaar een gastouderbijeenkomst, met als doel het contact tussen gastouders onderling te bevorderen. Ieder jaar wordt voor deze bijeenkomst een ander thema gekozen. Elke twee jaar worden EHBO cursussen aangeboden.

6.2 Samenwerking met de ouders

Informatie en afspraken

De informatie die verstrekt wordt door Via Viep gastouderopvang is van groot belang. Dit kan mondeling, in een persoonlijk gesprek of schriftelijk. Wanneer er voor alle betrokken partijen duidelijkheid bestaat over de werkwijze, de visie en de mogelijkheden die het GOB biedt, zal dit de samenwerking bevorderen. Er zal ten alle tijden open en eerlijk gecommuniceerd worden.

Werkplan informatie en afspraken:

Schriftelijke informatie

Het GOB verstrekt schriftelijke informatie in de vorm van folders en algemene voorwaarden. Deze worden aangeboden bij de kantoren van Via Viep gastouderopvang/ViaVie Welzijn op kantoor en op andere plekken in de gemeente waar ouders met jonge kinderen of personen die een kindje verwachten komen. Verder verschijnt er minimaal 2x per jaar een nieuwsbrief met daarin de laatste nieuwtjes en informatie op velerlei gebied. Deze schriftelijke informatie wordt opgeslagen in het registratiesysteem en per mail verzonden aan ouders.

Mondelinge informatie

Mondelinge informatie kan op verschillende tijdstippen en manieren verstrekt worden nl.:

- Bij oriënterende gesprekken
- Telefonische informatie
- Bij inschrijvingen en intakegesprekken
- Tijdens koppelingsgesprekken
- Tijdens proefperiode
- Tijdens halfjaarlijkse bezoeken
- Tijdens hele opvangperiode

7. ALGEMENE ZAKEN

Uitgangspunt is dat alle kinderen een plaats kunnen krijgen bij elke gastouder, ongeacht leeftijd, cultuur en ontwikkelingsniveau. In de praktijk echter geven de wensen en de praktische mogelijkheden van de gastouder de doorslag, met name wat betreft de leeftijd en de afkomst van een kind. Ook het ontwikkelingsniveau en eventuele ontwikkelingsstoornissen worden vooraf met de gastouder besproken.

Groepsopbouw gastouderopvang

- Diverse leeftijden in een gastgezin
- Leeftijd kinderen variërend van 0 tot 12 jaar
- Niet te veel leeftijdgenootjes in een gastgezin
- Kinderen met en zonder handicap in één gastgezin
- Meer kinderen uit één gezin
- Eigen kinderen van de gastouder mogen aanwezig zijn

Getracht wordt om maximaal 4 kinderen onder de twaalf jaar in een gastgezin op te laten vangen. De deskundigheid van gastouders is mede bepalend voor het aantal kinderen dat zij opvangt. Daarnaast kunnen wel oudere kinderen opgevangen worden voor buitenschoolse opvang.

Dagindeling

Afhankelijk van de leeftijd en het karakter van de kinderen wordt gekeken wat er aan rust, regelmaat en ruimte nodig is. Vervolgens wordt bekeken of dit dagelijkse ritme ook past bij de gastouder. Dat betekent dat tijdens de koppelingsgesprekken allerlei onderwerpen aan de orde komen en worden vastgelegd.

- Dagindeling
- Maaltijden, drinken, warme en/of broodmaaltijd
- Spelen, zelf spelen, samen spelen, buiten (op straat) spelen
- Buiten spelen met of zonder toezicht
- Slapen, waar en hoe
- Halen en brengen van de kinderen

Plaatsing

In principe wordt er voor alle kinderen tussen 0 en 12 jaar bemiddeld. Kinderen uit één gezin worden in één gastgezin geplaatst. Plaatsing vindt in elke ontwikkelingsfase plaats. Er wordt veel aandacht geschonken aan de wenperiode, bijvoorbeeld door te kiezen voor een langere aanlooperperiode wanneer een kind moeilijk de ouders los kan laten. Er zijn ook mogelijkheden voor een tijdelijke of een noodplaatsing.

Gewenningsprocedure

Bij iedere plaatsing wordt een gewenningsprocedure in gang gezet. In de periode voorafgaand aan de opvang kan men een aantal bezoeken plannen over en weer bij de gastouder en ouders thuis. Soms in het bijzijn van de ouders. Daarna korte opvangperiodes, eventueel met broertjes of zusjes erbij, zodat het kind vertrouwen krijgt in het steeds terugkomen van de ouder. Ook afscheid nemen hoort bij deze procedure.

Opvangtijden

In principe kunnen de kinderen op alle momenten van de dag gehaald of gebracht worden, mits ruim (48 uur) van tevoren aangegeven en dit in overleg is afgesproken met de gastouder. Gastouderopvang is een flexibele vorm van kinderopvang. De opvangtijden worden in een contract geregeld. De opvangtijden worden tijdens het koppelingsgesprek vastgelegd. Belangrijk is dat zowel ouders als de gastouder zich zoveel mogelijk aan die tijden houden.

Observeren / volgen van de ontwikkeling

Bij het brengen en halen hebben de ouders en gastouders overleg met elkaar over de gedragingen van hun kind. Ook maken ouders en gastouders een aparte afspraak om over de opvang te praten, dus niet even vlug een belangrijk onderwerp afhandelen bij de voordeur.



Richtlijnen voor signaleren van problemen:

Bij het observeren en volgen van de ontwikkeling van een kind wordt door de gastouder of het GOB geen specifieke methode toegepast. Wel is de gastouder heel nauw betrokken bij de ontwikkeling van haar kind.

Indien er opvoedkundige problemen ontstaan in de relatie tussen het kind en de gastouder, overlegt de gastouder met de ouders of met het GOB. Tijdens een gesprek met de betrokken partijen zal naar een oplossing gezocht worden.